

Bouwers Casco omgevingsplan aan het woord:

'Casco zet omgevingsplan in de steigers'

Er is al veel over gepraat, maar nu komt het er echt op aan: het opstellen van een omgevingsplan. De theorie is bekend, er zijn staalkaarten die richting geven maar hoe zet je nu die eerste stap? Waar begin je mee? Het Casco omgevingsplan geeft antwoord op deze vragen. Olaf Kwast, wetgevingsjurist bij Wetgevingswerken en Jur van der Velde adviseur Omgevingswet bij adviesbureau Interra, bouwden in opdracht van de VNG een raamwerk. Hiermee vind je eenvoudig je weg in de regels van het omgevingsplan. Hoe ging dat in z'n werk?

Werkten jullie al eerder samen?

OK: Nee, dat was een initiatief van de VNG. Ik ben al langer betrokken bij de totstandkoming van de Omgevingswet en de ontwikkeling van de staalkaarten. Ik ben van huis uit wetgevingsjurist en Jur is een jurist die in de praktijk op het ruimtelijke vlak veel voor gemeenten heeft gedaan. Deze twee specialismen sloten in dit geval perfect op elkaar aan. We hebben dan ook veel van elkaar geleerd. JvdV: 'Olaf heeft een sterke conceptuele benadering en ik redeneerde meer vanuit praktijk. Juist die verschillende invalshoeken van Olaf en mij versterkten elkaar.'

Een Casco: waarom?

JvdV: 'We hebben al staalkaarten. Dat zijn voorbeelden van onderdelen van het omgevingsplan. Maar die staan los van elkaar. De samenhang miste en zodoende is het Casco ontworpen, een raamwerk voor het omgevingsplan. Daarnaast was er behoefte aan een goede structuur en inhoudsopgave van het omgevingsplan. Daar heeft iedereen momenteel eigen ideeën bij. Als je via het Casco werkt, blijven de onderlinge relaties duidelijk en kun je de uitwerkingen beter op elkaar afstemmen.'

OK: 'Ja, want in een omgevingsplan moet je veel meer regelen dan alleen de bestemming. Je stuurt op veel meer dan locatiekeuze. Het is dus nuttig om structuur aan te brengen. Bij gemeenten is de wereld van verordeningen en die van bestemmingsplannen vanouds gescheiden. In de nieuwe situatie komen die juist samen. Dat

betekent meer samenwerken en samen met één instrument meer zeggen dan met de oude instrumenten mogelijk was.'

En wat is het nu precies?

OK: 'Vergelijk het met een taal; je hebt grammatica nodig om de taal te begrijpen en ermee te kunnen werken. Het Casco geeft structuur en houdt het werkbaar. Het zorgt voor samenhang, dat is ook het uitgangspunt van de Omgevingswet. Wij zijn nagegaan hoe alle regels juridisch gezien in het omgevingsplan passen. Het is de juridische kapstok waarmee je de inhoud van de regels vormgeeft.'

Hoe ziet die kapstok eruit?

OK: 'Het Casco geeft aan in welke hoofdstukken en paragrafen je de regels van een omgevingsplan kunt zetten. Het is een uitgewerkte inhoudsopgave. Bij elk onderwerp staan enkele regels tekst, sommige kopjes bevatten standaardtekst die houvast kunnen geven. Dit geheel geeft een verhaallijn aan het omgevingsplan.'
JvdV: 'We wilden het vooral werkbaar maken voor de praktijk. We hebben ons verplaatst in de mensen die ermee aan de slag gaan: wat hebben zij nodig, wat is handig? Dus bij het opstellen van regels voor activiteiten als bouwen, slopen, kappen of evenementen helpt het Casco je op weg. Ga je een omgevingsplan opstellen, dan pak je het Casco erbij en kijk je in welk hoofdstuk je de regels kunt plaatsen. Hóe je de regels opstelt en wat de inhoud daarvan is zijn eigen keuzes, die kunnen per gemeente verschillen. Het Casco geeft richting, geen inhoud.'

Wat wordt de grootste uitdaging voor gemeenten bij het implementeren van het Casco?

JvdV: 'Het aanhouden van de structuur en het formuleren van de juiste regels. En daarbij: het zoeken naar minder regels. We moeten voorkomen dat het omgevingsplan een vergaarbak aan regels wordt. Het praten over een omgevingsplan is gemakkelijker dan er eentje maken. Het is voor iedereen nieuw. Er is creativiteit en enthousiasme voor nodig. Én ruimte en lef om te experimenteren.'

OK: 'In het proces van bestemmingsdenken naar regeldenken is nog winst te behalen, denk ik. De bestemmingsplanmakers moeten we echt omscholen naar omgevingsplanmakers. Het omgevingsplan vraagt echt een andere manier van denken.'

Wat zou daarbij kunnen helpen?

JvdV: 'Regelmatig (groepen van) gemeenten bij elkaar zetten om het Casco uit te leggen en aan te geven welke keuzes je moet maken. Het Casco geeft houvast en leidt je er doorheen.'

Hebben jullie tips voor een vergunningverlener?

JvdV: 'Zorg dat je betrokken bent bij het opstellen van de regels van het omgevingsplan. Jij moet er immers mee werken!'

OK: 'Inderdaad, dan kun je ook kijken: is het wel uitvoerbaar? Wat betekent dit?'

Het Casco is opgeleverd, waar zijn jullie het meeste trots op?

JvdV & OK: 'Het is mooi dat het Casco een instrument is voor nú, iets waar gemeenten nú behoefte aan hebben. Het is de katalysator voor je omgevingsplan: het is het begin.'

Maart 2019